

پرسش : نحوه برخورد حسابداری و گزارشگری حسابرس مستقل با آثار خسارت مستقیم و غیرمستقیم ناشی از جنگ تحمیلی

پاسخ :

۱- واحد تجاری که سال مالی آن به ۲۹ اسفند ۱۴۰۴ ختم می شود، چنانچه بین تاریخ صورتهای مالی و تاریخ تایید صورتهای مالی خسارت فیزیکی به داراییهای آن وارد شده باشد، از آنجایی که این رویداد بیانگر شرایط ایجادشده بعد از تاریخ گزارشگری است، به موجب جز "ب" بند "۳" استاندارد حسابداری ۵ با عنوان "رویدادهای بعد از تاریخ گزارشگری"، این رویداد **غیر تعدیلی** محسوب می شود. لذا به موجب بند ۱۸ استاندارد حسابداری یادشده، واحد تجاری باید برای هر گروه با اهمیت از رویدادهای غیر تعدیلی بعد از تاریخ گزارشگری، ماهیت رویداد و برآوردی از اثر مالی آن، یا بیان این که انجام چنین برآوردی امکان پذیر نیست را افشا کند. همچنین موضوع باید به عنوان بند "تاکید بر مطلب خاص" در گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی درج گردد.

۲- در صورت ورود خسارت به واحد تجاری، مدیریت شرکت ملزم است بر اساس بندهای ۲۳ و ۲۴ استاندارد حسابداری شماره ۱ "ارائه صورتهای مالی" تداوم فعالیت شرکت را ارزیابی کند و حسب مورد صورتهای مالی را بر مبنای فرض "تداوم فعالیت" یا "توقف فعالیت" تهیه و اطلاعات لازم را به نحو مناسب افشا کند. با توجه به تعدد وضعیتهایی که می تواند وجود داشته باشد، حسابرسان باید بر اساس الزامات استاندارد حسابرسی ۵۷۰ با عنوان "تداوم فعالیت" در این خصوص تصمیم گیری کنند.

۳- با توجه به متوقف شدن معاملات در بورس اوراق بهادار از ۶ اسفند ۱۴۰۴ و عدم دسترسی واحدهای تجاری به ویژه شرکتهای سرمایه گذاری و صندوقهای سرمایه گذاری در سهام به قیمتهای بازار سرمایه گذاریهای سریع المعامله در بازار:

الف) چنانچه تا تاریخ تایید صورتهای مالی، قیمتها در بورس اوراق بهادار بر اساس معاملات بازار فعال (به دفعات و حجمی که برای ارائه مستمر اطلاعات قیمت گذاری کافی است) در دسترس باشد، قیمتهای مزبور به عنوان قیمتهای بازار در تاریخ صورتهای مالی، محسوب و حسب مورد با توجه به رویه واحد تجاری مبنای تعدیل صورتهای مالی قرار می گیرد. در این شرایط و در صورت افشای موضوع در صورتهای مالی، درج بند شرط در گزارش حسابرس مورد ندارد.

ب) چنانچه مدیریت واحد تجاری بتواند بر اساس واقعیتهای موجود در تاریخ تایید صورتهای مالی، قیمت بازار را برآورد کند، باید حسب مورد اصلاحات لازم را در صورتهای مالی اعمال نماید. در این حالت، چنانچه حسابرس قادر به تایید اصلاحات باشد، باید موضوع را به عنوان "مسایل عمده حسابرسی" در گزارش خود مطرح کند و در صورتی که امکان تایید اصلاحات مزبور فراهم نشود، حسابرس موضوع را در قالب بند محدودیت، تعدیل و حسب مورد، نظر "مشروط" یا "عدم اظهار نظر" ارائه کند.

پ) در مواردی که قیمتهای تابلوی بورس در تاریخ ۶ اسفند ۱۴۰۴ ملاک تهیه صورتهای مالی قرار گیرد و توضیحات لازم در یادداشتهای توضیحی افشا شود، در این شرایط در صورت با اهمیت بودن آثار موضوع، حسابرس باید با طرح بند شرط در قالب انحراف از استانداردهای حسابداری (به دلیل مشخص بودن کاهش ارزش سرمایه گذاریها در شرایط جنگی در تاریخ صورتهای مالی) و عدم امکان تعیین آثار موضوع، گزارش خود را تعدیل و حسب مورد، نظر "مشروط" یا "مردود" اظهار می کند.